

KURJER LITEWSKI

w WILNIE dnia 22. Wrzesnia V. S. ROKU 1809.

S. PETERSBURG V. S. d. 10 września.

Dalszy ciąg wojennych czynności Finlandzkiej armii. Po odniesioném zwycięstwie u Ratańskiego portu, GL. Graf Kamiński ruszył swój korpus do Pitéo; rozłożył straż przednią w Biskego, a batalion Mohilewskiego pułku w Luleo. Polkownik Berbir miał rozkaz wybudować most w ostatnim miejscu bez względu na szerokość zatoki—D. 14 sierpnia fregata nieprzyjacielska z 5ma łodziami kanonierskimi wpłynęła w Piteo-zund i wysadziła oddział wojska w zamiarze zrównowania postawionego przez nas mostu: lecz będące 2 rotę Permskiego pułku w Piteo spotkały szwedów silnym ogniem z ręcznej broni; wkrótce przyszły drugie 2 rotę tegoż pułku: walka trwała dosamej nocy: nakoniec nieprzyjaciel był zmuszony ustąpić wąską zatoką pod ogniem naszych strzelców po obu brzegach w lesie rozsypanych. Strata nieprzyjacielska bardzo znaczna: z naszej strony 2 officerow raniono, a 20 żołnierzy zabito lub postrzelono—D. 15 przybyła do Piteo nasza eskadra od flotylli Uleaborgskiej, i natychmiast iey rozkazano uderzyć na nieprzyjaciół. Po niejakich z dział wystrzałach nieprzyjaciel zmuszony był odstąpić: zastanowił się niedaleko wsi Gefre a nasza flotylla stanęła niedaleko wyspy Bonde. D. 17 nieprzyjacielska eskadra popłynęła do Umeo a nasza zbliżyła się do Piteo-zundu—GL. Graf Kamiński osobliwie wychwala Pułkownika Berlira, który z małą garstką wojska zniszczył wielkie zamiary nieprzyjaciół. Podobnież zaleca dystrygujących się Permskiego pułku Podpułkownika Medosytowa, kapitana Łaptiewa, sztabs kapitana Szadewskiego, i ogólnie pochwala cały batalion tego pułku jako mężny i waleczny. D. 21 GL. Kamiński odebrawszy z Uleaborga flotyllą przywieziony prowiant i zakładowy park artylerji, a zatym opatrzywszy swój korpus działami potrzebnymi i ładunkami, gotował się ruszyć naprzód z całym korpusem.

J. J. Mość obiawia swoje ukontentowanie za popisy artylerji GL. Millerowi Zakomelskiemu Inspektorowi całej artylerji, GM. Kuspetskiemu, Pułkownikom Eylerowi, Łapunowi, Kozynowi, i officerom, szeregowym zaś za czynności przy 60 działach i moździerzach naznacza po rublu, a leybgwardji batalionu artylerji Podporucz: Tymanowi 2mu, 16tej artylerji brygady Porucznikowi Noldowi, i Podporucznikowi Taganczynowi, oraz 18tej brygady artylerji Porucznikowi Bulacelowi za doskonałe armatą obróty różne podarki czyni—D. 7 J. J. Mość oświadczył nayzupełniejsze ukontentowanie Cesarzewiczowi, wszystkim Generałom i officerom, a żołnierzom darował poru-

blu, po funcie mięsa i czarce gorzałki za paradę dnia tego odbytą—J. J. Mość w nadgrode gorliwej służby wojennego ministra Graffa Arakceiewa przy parolu rozkazał wojsku ażeby czyniło Jemu należące się honory nawet w tych miejscach gdzie się J. J. Mość znajduie.

PARYŻ d. 8 września z Gtt HK Jde F L. Zch NM—Wszystkie usiłowania anglikow z hańbą ich własną zniszczone zostały. Chcieli wylądować w Ossenoregt i Bergozoom, chcieli rozwalić zamki Doelen i Fryderyka, wszędzie klęskę odniesli a gwardyi narodowej drogę do chwały usposobili. G. Dumenceau marszałek i dowódzca wojsk hollenderskich uroczyscie i szczęśliwie obchodził rocznicę urodziń króla Ludwika. Dnia więc 4tego 2 kompanie z 1go regimentu strzelców przeprowadziły się w pław przez odnogę dzielącą Beveland od lądu i zatknęły hollenderską flagę na zamku Batz z którego już ona d. 5 w okolicach widziana była. Przeprowadzanie ile trudna i niebezpieczna tyle czyni zaszczytu i honoru żołnierzowi. W czasie grzmotów i piorunów, przepłynął odnogę; a chociaż zwyczajny ustęp morza zmniejszył wodę, iednak ona zawsze oblewała ramiona przeprowadzających się. Długo w czasie burzy niewidziani i za zginionych rozumiani, z większą pociechą armii na brzegu stojący na murach zamku pokazali się. Mar: Bernadotte X. Pontecorvo uwiadomiony przez gońca o tym zdobyciu zamku ogłosił tę nowinę ludowi Antwerpji na teatrze. Król chcąc nadgrodzić tę odwagę żołnierza, chcąc oświadczyć swój szacunek dla tych, którzy pogardzili falami i nieprzyjacielem, rozkazał dać wyższe stopnie officerom, a żołnierzom podwoyny żołd w czasie całej kampanii: nadto officerowie na mundurach z lewego boku nosić będą szpadę haftowaną. Mieszkańcy w Batz napelnili powietrze radosnymi okrzykami postrzegłszy swoich wybawców.

D. 6 G. Dumonceau z głównej kwatery Kappel następny dał rapport królowi. „D. 5 wieczorem piechota przybyła do Wemeldyngien, a zatym 2gi regiment osadził miasto Tergoes przez nieprzyjaciół d. 4 opuszczone; 3ci regiment zajmuie Wemelingien i uważa obróty anglikow w całym powiecie na wschodnim brzegu Escaut, 1szy regiment osadza Anadskelke Nisse i Baarland i pilnuie brzegu wschodniego GL. Bruno iest w Tergoes. Huzarowie zajmują przednią linią, artylerja iest w odwodzie. Regiment 6ty iest w Batz. Anglicy nieustępują wprawdzie z wyspy Walcheren; lecz zdaie się że tam niedługo będą gościć: nie robią już w bateriach, owszem cięższe bagaże na okręty przenoszą. Po oddaleniu się wielu okrę-

to w ieszcze widać ich 118, a przed Zelandyą krąży 100 statków — Gdyby część wyprawy, wraz po przybyciu do Zelandyi, popłynęła w górę Escaut, Antwerpia i flotta niemająca wtenczas żadney obrony na niebezpieczeństwo zniszczenia narażoneby była. Opuścili zupełnie Anglicy wyspę Beveland na której 7 t. mieli żołnierza. Spękały się ich usiłowania na zniszczenie floty, warsztatów i arsenału w Rotterdamie. Na okręcie admirałskim Lord Chattam i Admiral Otway odprawili wielką radę, po której podobno odpłynąć do ojczyzny postanowili. To pewne że opuścili zupełnie rzekę Escaut; 200 żaglow popłynęło do Anglii; na wyspie Cadzand widzieli francuzi wracających anglików; 150 statków ku brzegom hollenderskim, udała się iak twierdzą do Biesbos. Jnni wnoszą że nowych posiłków czekać będzie Lord Chattam. Zagęszczone choroby między ludem i końmi, zbliżające się burze iесienne na morzu, niepodobieństwo zniszczenia floty, na której obronę armia ogromna zebrała się, wszystkie te okoliczności podobno zaniechać kazały wyprawy, Ministerium tę korzyść tylko odniosło, że wielu w Flessyndze do nędzy i ubóstwa przyprowadziło; i że 20 milionów szterlingów ze skarbu publicznego wysypało. Na wyprawie było wojsk 40 t. i 158 ciężkich dział.

Jeżeli Anglicy przez nagłą ucieczkę niedali pola Francuzom, przynajmniej usposobili chwilę do okazania patryotyzmu. Gwardye narodowe z niezrównanym pospiechem na obronę przyszły. Departamenta obowiązane dać po 3 t. ludu dostawiły po 5 i 6 t. w miarę ludności swej. Obywatele prywatni własnym kosztem robili zaciągi ochotników i z niemi biegli na utrzymanie honoru narodowego: weterani goletni ostatnich sił poświęcić chcieli ojczyźnie; gwardya narodowa nieskończenie ubolewa nad rozsądkiem wyspiarzów którzy iey niepozwolili z sobą mierzyć się uciekając prędko na okręty. M. Bernadotte na 4ry dywizye pod swoimi rozkazami GG. Chamberlac, Dellemagne, Depeau, Charbonnier i 1 dywizyą jazdy G. Klein; z tych 5 dywizyе stoją na prawym brzegu Escaut a 1. na lewym. M. Kellerman X. Valmy przybył z Vesel do Maastricht — Zamek Bataz najpierw był opatowany przez Kapitana Robin dowodzącego flotyllą francuską.

Powszechnie mówić zaczęto o powrocie Imperatora. Do Strażburga przyszła część ekwipażów Napoleona, tudzież wiele osób ze świty przejechało tamtędy. Pokoy ma być na pewnym stopniu; i niezadługo podpisany będzie. Jeńców przestano prowadzić; z drogi wrócili się i wymienieni zostali — Na południu Francyi wybor gwardyi narodowej był poruszony na brzegi, Lyon posłał część zbroynych na obronę marynarki naszej. Handel na morzu śródziemnym zupełnie słaby; płyną statki koło brzegów; do portów niezawiaiają, prawie same opryszki Afryki. W Tulonie spuszczone 5 fregatty, a nowe okręty liniowe na warsztatach leżą.

MADRYT d. 4 września. Wszyscy mniszkalmużnicy lub uposażeni zrzucić muszą swoje habity i do domów powracać; wszyscy iako świeccy pensye odbierać będą, z w miarę

zdadności otrzymają stopnie po parafiach. Jedne tylko zgromadzenia szkołami zajmujące się, z powołania swego nauki za cel mające są utrzymane. Wszystkie dobra pierwszych do skarbu należą, przez kogobykolwiek były posiadane. Skasowane mnichów zakony niemożę pod żadnym pretekstem w ogóle utrzymywać się, lecz każdy osobnie mieszkać powinien. Zaden odtąd niepowinien mieć nauki publiczney czy kazania póki nie Plebanem — Dobra skonfiskowane buntowników na sprzedaż są ogłoszone.

Osoby będące na urzędach w Ministerium w Radzie, w woysku i na prowincyi w sądach, mogą zażywać tytułu Grandów bez nowych patentów. D. 15 stolica ta uroczyście obchodziła rocznicę imienin i urodzin Imperatora Napoleona. W Awenionie formuje się regiment Józefa z hiszpanów którzy w Danii do zdrady Romana nienależeli.

Pisali Anglicy iż z niecierpliwością czekają nowin z Hiszpanii; iak są teraz uspokoieni. Dowiedzieli się że połowa ich armii zginęła, a reszta uciekła do Portugalii rzuciwszy dział 35, ekwipaże, chorych i rannych. Anglicy głosili że G. Wellesley dla wielkich trudności nie będzie ścigać ustępujących francuzów; lecz nasz Król uprzątnął tę trudność; poszedł naprzeciwko anglikom, przymusił samych do ucieczki i w oczach armie G. Cuesta i Venegas zniszczył. Chępli się anglicy zwycięstwem póki woyska z Gallicyi i Asturyi nieprzybyły, wtenczas powiedzieli że francuzi dwakroć są liczniejsi; powiedziebь raczy powinni byli że 5 kroć są mocniejsi od nich francuzi, bo korpus 1szy i 4ty wystarczyły do odniesienia zupełnego zwycięstwa. Chępią się anglicy że plac pod Talavera otrzymali, a iednak do Portugalii uciekli; mówią że król armii oświadczył ukontentowanie a G. Wellesley wykrzykniony był Generalissimusem, iednak niemógł on zyskać zaufania u woyska, ani zmusić G. Cuesta, iżby się z nim łączył w niedzielę; francuzi korzystali z czasu i znieśli woyska sprzymierzone.

Gironne iесzcze niedobyta: Miasto całe będzie strasznym gruzów zwaliskiem. Szturmem twierdzy dobywać trzeba, gdyż rokoszanie ani chcą mówić o kapitulacyi: zasłепieni dobrowolnie w przepaść lecą — Zwycięstwo odniesione nad G. Venegas iednemu korpusowi 4temu G. Sebastiani należy: azatym chwała tryumfu zdołi samych Polaków, Niemców i Francuzów którzy ten korpus składają — Jeńcy idą przez Bayonne do Francyi. Głoszą że M. Massena tu ma przybyć na obięcie ważnego dowodztwa. Dla zbytęcznych upałów woyska beczynnje stoją. Anglicy przez Badaioz i Alcantara do Portugalii uciekli. Romana na czele kupy rokoszanów przebiega Gallicyą i Asturyą zapędzając się do S. Ander na granice Biskai. Junta Sewilska zmieszana klęską woysk swoich miała przedsięwziąć środki naysilowniejsze.

WIEDEN d. 4 września. Od czasu zawieszenia broni francuzi ciągle pracowali nad utwierdzeniem szanieów przedmostowych: mianowicie godne są widzenia potróyne okopy przed mostem Tabor, w nich 20 t. woyska obozuje. Wielu z Paryża przybyło officerów

od artylerji i inżynierów; wiele przyszło nowych posiłków; niedawno nadciągnęło 5 nowych regimentów. Lecz największe wrażenie zrobiło nagle poruszenie wojska ku linii demarkacyjnej, mianowicie ku Węgrom; lecz mogą być tego przyczyną wojska austr., które z Czech i Morawii powiększej części tam na prawy brzeg rzeki Raab przeprowadzone zostały.

Z drugiej strony zdaie się najlepsze porozumienie panować między 2ma stronami. Franciszek 2gi przysłał G. Bubna z powinszowaniem imienin Napoleonowi, azatym Generał otrzymał tabakierę 20 t. franków wartującą. Wzajemnie Imperator francuzki posłał Marszałka pałacowego Duroc Xcia Fryulu z powinszowaniem imienin Cesarzowej w Komorn. W Altenburgu na kongresie Minister Champagny Xże Cadore dawał wielki obiad, na którym znaydowali się Panowie węgierscy i wszyscy Cesarscy należący do negocjacyi. Mówią że przyczyną zwłoki w negocjacyach, których pierwsze zasady są ustanowione, jest odległość dworu do układów wpływającego.

Tym czasem przez rozkaz dzienny Napoleona armia rozdzieloną została na 5 cyrkułów Linz; Brin, Prezburg, Gratz i Tryest. Stolica nasza musiała w dniach 2 zapłacić z nałożonej kontrybucyi 2 miliony w gotowiznie. Saltzburg płacić musi 11 mill: i 440 t. franków. Tryest uchybiwszy wypłaty w pierwszych czasach, teraz na klasy podzielony został i koniecznie musi płacić nałożoną kontrybucyą. Milicyoniści powołani są do domów pod karą dóbr konfiskaty. Przez nową rek wizycyą prowincye zajęte muszą dostarczyć 6000 koni do wojska francuzkiego. Utrzymywanie wojska niezmiernie wiele kosztuje: nayodlegleysze miejsca dostarczać muszą do Wiednia przenicę i woly: na szczęście tego roku urodzaj lepszy nad inne lata; niepamiętaią tak obfitego plonu jak terazniejszy. Komitaty Prezburski i Oedenburski wiele znoszący z bliskiego położenia obowiązane są nadto do opłaty wielu milionów. Denon dyrektor Muzeum w Paryżu zabiera książki, manuskrypta, obrazy i inne przedniejsze sztuki.

Imperator codziennie konno wyjeżdża do obozów na popisy wojska. Wszystkie korpusy mają być odnowione dopełnione i we wszystkie potrzeby opatrzone; ażeby doskonale w potrzebie wystąpić w pole gotowe były: te środki są przedsięwzięte nie dla tego, wyrażają piśma fr, ażeby kroki nieprzyjacielskie miały się rozpocząć po upłynionym rozejmie, lecz dla tego ażeby pokój był pewniejszy i trwalszy. Imperator bawiąc w Szenbrun ściągnął w to miejsce wielką ludność klas rozmaitych. Dla grających na teatrze artystów darował 40 t. franków. Na paradach pokazuje się z Xciem Wagramm V H Berthier i Vicekrólem Włoskim, tudzież G. Walther komendant gwardyi i inni generalowie monarchę otaczają.

Wojsko Austr. ciągnie się półcyrkułem od Pragi Czeskiej przez Olomuniec Komornę wzdłuż rzeki Raab do Kroacyi. AX. Ferdynand naczelnik armii Galicyjskiej dowodzi teraz armią w Czechach i Morawii będącą: a zmniejsza ją ludźmi z milicyi i pospolitego ru-

szenia: w Czechach niema komu żniwa zbierać. G. Bellegarde jest szefem sztabu, odbiera on rozkazy prosto od Franciszka 2. G. Giulay dowodzi w Kroacyi. AX. Karol ze Szląska pojechał do Węgier, X. Rosenberg oskarżony o klęskę skrzydła lewego pod Wagram usłyszał już od kommissyi wojskowej swój wyrok, usprawiedliwiony jest z zarzutów nieprzyjaciół, G. Hiller między pierwszymi wodzami jest uważany — Przed portem Triest długo krążyło 10 okrętów liniowych angielskich, lecz widząc iż niepodobno wzniecić nowych zamieszanie oddalili się nieprzyjaciele — Insurgenci Tyrolscy aż do zawarcia pokoju mają zostać w stanie oblężenia ściśnieni ze wszystkich stron i zamknięci ażeby nie mogli roznosić pożaru wojny. M. Lefebvre X. Gdanski powrócił z Szenbrun do Saltzburga. Król wirttembergski wezwany został do połączenia części wojsk swoich do G. Lagrange, który Foralberg utrzymuje. Doktor Sneyder naczelnik rokoszanów poprowadzony jest do Lindau, gdzie ma usłyszeć wyrok ostateczny, Powiaty Foralbergu dają po 26 zakładników francuzom.

Król westfalski Hieronim Napoleon obieżydła swoje królestwo pilnie wglądając we wszystkie gałęzie administracyi. Utrzymanie wojska, poczt, pobór dochodów zajmują uwagę monarchy. Był w Ostende, Harz, Brunswiku i w Hannoverze spodziewany: gotują się obywatela na uroczyste przyjęcie. Westfalia położona między miastami handlowemi Norimbergą, Frankfortem, Lipskiem Berlinem, Hollandyą i miastami anzeatycznymi wielkie i niewyrachowane mieć może korzyści z komunikacyi pocztowej, i kanałami — Xże Prymas odebrał list od Króla Hiszpańskiego Józefa donoszący o rozgromieniu i rozproszeniu 120 t. nieprzyjaciół, którzy grozili Madrytowi; pochwalona jest w tym liście waleczność i śmiałość regimentu Xcia Prymasa; tudzież smutna wiadomość że Półkownik i przeszło 800 ludzi zginęło — Westfalia i wszystkie kraje XXt niemieckich oczekują pokoju: mianowicie pierwszej granicy mają być rozszerzone. Rozruch w Getyndze uspokojony został: Uniwersytet ten od imienia Napoleona nazwany będzie — GA. Royer i wielu officerów pojechało z Szenbrun do armii północnej nad brzegiem rzeki Escant zgromadzonej — Ambassada Szwedzka przejeżdżała przez Getyngę.

R Z Y M. 1 września z Gtt Ie. E, Z, HK. Wenecya miasto niegdyś potężne, a z położenia swego na morzu nayhandlowniejszy, ze względów Impeartora Napoleona otrzymało tytuł wolnego portu a z nim nabyła pierwszeństwa nad wszystkimi miastami morza adryatyckiego. Wdzięczny stan kupiecki postanowił wystawić w porcie statwę kolosalną swego dobroczyńcy; wszystkie środki są przedsięwzięte do wykonania tego zamiaru. Między wielu wzorami do konkursu podanymi z wyroku Akademii snycerz Banti otrzymał pierwszeństwo — Anglicy wysiedli na brzegi włoskie przy uściu Piawy lecz za pokazaniem się gwardyi narodowej uszli na okręty — Po poymaniu niejakiego Dendrino spokojność zupełna w Korfu i dalszych wyspach panuje — Serwianie z Turkami nieprzestają walczyć z obojętnym na przemiany losem.

Od brzegów Neapolu anglicy oddaleni zostali przez flotyllę w stolicy uzbroioną. Joachim Napoleon był na wyspach Ischia i Procida, gdzie wielkie roboty na ich utwierdzenie założyć kazał—Wezuwiusz wybuchać zaczyna. Okolice Aquila doświadczyły trzęsienia ziemi; w ciągu dni 5 wstrząsła się ziemia 300 razy. Mieszkańcy Aquila puciekali chroniąc się na wsi do chat i budziomym. Przy iedney gałęzi Appeninu, zwaney Chiarina, ziemia zdaie się ryczeć; wiele drzew upadło wydartych, woda w krynicach gotuje się.

Konsulta w Rzymie wydała kilka wyrokow względem tego miasta. Postanowiła nayprzód ażeby wszystkie pomniki i ozdoby miasta nie były bez pozwolenia ruszone z mieysca, ażeby ci, którzy zabrali one kryjomym sposobem, nazad odstawili. Powtóre mury opasujące miasto popsute przez mieszkańców o nie opierających się, i codzienn ruynowane dla przewozu towarow i przeto dla uniknienia opłaty od nich wypadające będą naprawione i należyście opatrzone bez żadney zwłoki—W Departamentach Tybru i Trazymene ustanowieni już są Prefektowie, Merowie i dalsi urzędnicy sposobem francuzkim. Konsulta wydała odezwę do Merow zachęcając ich do nayuczciwszego postępowania. Jesteście, rzekła, posłańcami Napoleona, naśladowcież iego wielkie zamiary; bądźcie oycami ludu, który on przypodobił: naylepiey usłuźcie kiedy Napoleon stanie się kochaniem ludu. Wrażaycie mieszkańcom dobrodzieystwa prawodawstwa doświadczeniem ulepszonogo, administracyi stałej czułej i sprawiedliwej, zachęcenia do rolnictwa rękodziel i nauk, a nadewszystko pożytki troskliwości oycowskiej naypotężniejszego Monarchy. Niech Merowie przytłumią wszelki duch zawiści i niezgody: bo niema tam żadney strony, gdzie Imperator panuje: wszyscy składają iedną wielką familią. Merowie mają być obrazem Imperatora i cnoty; nieinteressowani, sprawiedliwi, bezwzględni na osoby oprócz ubogich; czuwać będą nad spokojnością, nad uszanowaniem Boga ministrow i iego kościołow, nad ich wielkimi przywilejami w administracyi duchowney, która skażoną być nie powinna zawłaszczeniem cywilney władzy i świeckich rzeczy z nauką ewangelii niezgodnych—Od 1 listopada Merowie odbiorą registra i one utrzymywać będą dla zapisywania rodzących się ożenionych i umierających, słowem wszystkie publiczne akta stanu cywilnego wciągać mają. Ministrowie religii zachowają tylko registra administracyi sakramentow, ani mogą w żadnym względzie przywłaszczać stanu cywilnego.

WARSZAWA d. 20 września. Z Gtt Krak, War, P, HK—Zaszczytzeni zostali orderem woyskowym, krzyżem kawalerskim, Szefowie szwadronow An: Potocki, Mar: Potocki, Chłapowski, Podpółkownik Bontems; Kapitani Kamieniecki, Miączyński, Cedrowski, Raczyński, Szymaniecki, Gutakowski, Trębicki, Walichnowski, Radoński, Niemojewski, Topiński, Jabkowski; Dyrektor szpitalow Puchalski; Porucznicy Kilecki, Kicki, Jordan, Zwan; krzyż złoty otrzymali Podinspektor Axamitowski,

Za pozwoleniem Cenzury wileńskiej w Drukarni Unwersytetu na Gazetę oddzielonęy.

Podpółkownik X. Mik: Sapieha; kapitani Brzostowski, Besson, Wołłowicz, Łabiewski, Biciński; Stamirowski; porucznicy Waleski, Artur Potocki, Szwaykowski, Wilson, Tikel, Bogdanowicz, Sierakowski, Zabiello, Tarnowski; podporucznicy Ossoliński, Romański, Uszyński, Raczyński; kommissarz woieny Sobieski, i urzędnik zdrowia Gallin. Nadal nikt nieotrzyma krzyża kawalerskiego kto pierwiey nie zasłuży na złoty, a złotego nieodbierze aż zasłuży na srebrny.

Gallieyanie nieprzestają znosić liczne ofiary na ołtarz oycyzny. Miasta iedne po drugich po obu brzegach Wisły obchodzą uroczystość zaprzysiężenia na wierność Napoleonowi. Niedawno Opatow, Opoczna, Kielczewicze wysiliły się na okazanie powszechney radości. Mieszkańcy obu Gallicyi przejęci są naymocniejszym uczuciem. Zapal ich terazniejszy porównany jest przez pisma kraiove z oziębłością kiedy dawniey zaprzysięgali na wierność. Widok natenczasowey przyszłości każdego przerażał, dziś przyszłość wszystkich cieszy. Azatym wypisane są nieprzyjemności, których obywatel doświadczyli od austryakow. Prawo, ięzyk, zwyczaje, wszystko odmienione było: maiatki niszczały i w obce ręce przenosiły się. Dziś urzędnik, żołnierz i obywatel iednym węzłem spoieni, spólnym dobrem tchnący do iednego celu zmierzają— Węgliński starosta Chelmski na obchodzie uroczystości zawieszenia orłow złotych w Siedliszczu darował włościom swoim wszystkie zaległości w zbożu i pieńdzaoh oraz powszechną ucztę im sprawił— Do Krakowa przyszła z Wiednia smutna wiadomość o zgonie Ignacego Potockiego byłego W. Marszałka Litt; a w tych czasach wysłanego na czele deputacyi Gallicyyskiej do Imperatora Napoleona, u którego już miała audyencyą.

Gazeta Drezdanska o Polakach w Niemczech doniosła co następuje. Półkownik Kwaśniewski na czele pułku 4tego strzelcow konnych przebiegł całą Pomeranią szwedzką, Niemcy północne, wielką część Westfalii, nakoniec d. 1 września stanął w Dreźnie. Przeciagnowszy przez przedmieścia i most na Elbie uszykował się na placu przed pałacem Królewskim. Fryderyk August ubrany w mundur polski, Królowa, i Xżna Augusta przypatrywali się paradzie. Zatym regiment radosnemi okrzykami powitał monarchow; a obrótami doskonałemi zyskał pochwałę zgromadzonych widzow: wszyscy chcieli poznać ten półk równie piękny iak waleczny— Półkownik Kwaśniewski dla zaspokoienia familii troskliwych o los tego półku napisał do Warszawy, że w trudnych wprawdzie i nagłych gonitwach, przeciwko Szyłłowi i Xciu Brunswickiemu, nad Bałtyckim i północnym morzem, nie zginęło nad kilku, że wszyscy są w życiu, znajdując się pod komendą G Cara S. Cyr gotowi wyciągnąć na linię wielkiego woyska.

Wiadomości pism zagranicznych o niebezpieczeństwie Saxonii przesadzone były. Nie myśli Król opuszczać stolicy swoiey, ani przewozić sprzętow do Kenigsztejn.